

**TO FORGIVE
AND TO
FORGET**

Opinnäytetyö

Lahden Ammattikorkeakoulu,
Muotoilu- ja Taideinstituutti,
viestinnän koulutusohjelma

Nyyti Turunen
Syksy 2012

Ohjaajana Eero Aulio
Ulkopuolinen ohjaaja Matti Hagelberg

Lahti university of applied sciences, institute of design
Degree programme in visual communications

Nyyti Turunen: To forgive and to forget,

Graduation project in Graphic Design, 54 pages
Fall 2012

Key words: illustration, death, pencil drawing,
Scarlet Furies, lyrics

Abstract

The subject of my thesis is to find my own style of illustration and to tell a story of death using song lyrics as a basis. The lyrics that form the basis of my work are of a song called *To Forgive And to Forget* by an American band *The Scarlet Furies*. The song depicts a story of a car crash.

Lahden ammattikorkeakoulu, Muotoilu- ja taideinstituutti
Viestinnän koulutusohjelma

Nyyti Turunen: To forgive and to forget,

Graafisen suunnittelun opinnäytetyö, 54 sivua
Syksy 2012

Asiasanat: kuvitus, kuolema, lyijykynäpiirustus,
Scarlet Furies, lyriikka

Tiivistelmä

Opinnäytetyöni tarkoituksena on löytää yhtenäinen kuvitus-tyyli ja kertoa kuvituksilla tarina kuolemasta käyttäen pohjana amerikkalaisen bändin *Scarlet Furies*in lyriikoita kappaleesta *To Forgive And To Forget*. Olen koonnut kuvituksistani kirjasen joka yhdistää sanoitukset ja kuvat yhtenäiseksi tarinaksi. Kuvilani pyrin esittämään oman tulkintani kappaleen kuvaamasta auto-onnettomuudesta.

To Forgive And To Forget

1 Johdanto

Lähtökohdat	9
Tavoitteet	9

2 Aihe

Lähdetekstin tulkinta	11
Kappaleen sanoitus	13
Lähteet ja esikuvat	14

3 Prosessti

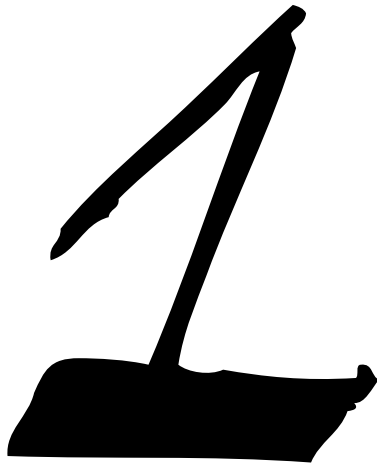
Luonnokset	19
Tila	22
Tarinankerronta ja Sommitelma	22
Rytmitys	33
Kuvien symboliikka	33
Tyylin löytäminen	34
Kuva ja teksti	35
Taitto	36

4 Kirja

Lopullinen työ	38
----------------	----

5 Yhteenveto

Arviointi	53
Lähteet	54

Lähtökohdat

Opinnäytetyöni aiheeksi valitsin lyriikan kuvittamisen. Idea tuli löydettyäni internetistä Andrew Kolbin kuvittaman kirjan *David Bowien* kappaleesta *Space Oddity*. Tavoitteenani oli toteuttaa 5-10 kuvituskuva, jotka kuvittavat valitsemani kappaleen tarinan. Suunnittelemani kuvituksien käyttöä havainnoillistaisin taittamalla ne yksiin kansiin. Tämä vaati kansilehden ja typografian suunnittelua. Valitsemani laulu on oli amerikkalaisen yhtyeen *The Scarlet Furies*in kappale *To Forgive And To Forget*. Alunperin törmäsin kappaleeseen seikkailupelissä *Grey Matter* jossa se esiintyi nimellä *Davids Theme*. Kiinnostukseni heräsi, kun selvisi ettei kappaletta alunperin sävelletty peliä varten. Lisäksi yhtyeen oma visuaalinen materiaali oli jokseenkin olematonta. Näin ollen en olisi sidoksissa ennalta määrittäytyin mielikuvaan yhtyeen imagosta vaan voisin vapaasti luoda oman kuvani kappaleen tapahtumista.

Tavoitteet

Opinnäytetyöni tavoitteena on toteuttaa vahva kuvallinen kokonaisuus, joka kertoo minäkäläinen kuvantekijä olen. Olen aikaisemmin kokenut tuottamani kuvallisen materiaalin pirstaleisena. Kuvien takaa on puuttunut punainen lanka joka luo identiteettiäni kuvittajana. Päämääränäni on siis luoda vahva työnäyte joka hahmottaa erityisesti ulkopuolisille kuka olen.

Tavoitteet rajasivat kuville myös arvostelukriteerejä. Niiden avulla pystyin koko prosessin aikana arvioimaan onnistumistani ja lopputulosta. Tärkeimmät kriteerit olivat:

1. Kuvien täytyy muodostaa yhtenäinen tyyli
2. Tarinan on oltava ulkopuolisen henkilön hahmotettavissa.
3. Kuvakerronta muodostaa saumattoman linjan.
4. Lopullisen kirjasen fontti ja formaatti eivät taistele kuvitusten tyylin kanssa

Yhtenäinen tyyli on saavutettavissa niin saman materiaalin kuin koherentin työskentelytavan avulla. Kuvituskuvaan partneri voi ollaproosaa, lyriikkaa tai vaikkapa musiikkia. Kuva toimii tällöin siis havainnollistavana, korostavana tai ohjaavana elementtinä. (Ahjopalo-Nieminen, 1999). Tarinan haasteena on, että alkuperäiset sanoitukset ovat hyvin viitteellisiä ja maalaavat enemmän tunnemaailmaa kuin ympäristöä. Tehtävänäni on saattaa oma tulkintani katsojan nähtäväksi. Kuvakerronnan haasteena on oma tarkuuteni pitää kiinni ympäristön ja sen elementtien johdonmukaisuudesta, Tähän kuuluu että hahmoa ympäröivä tila ei muutu ilman hyviä perusteita ja kuvien suunta tukee tarinan etenemistä. Fontti ja kirjasen formaatti luovat kuvien kanssa kokonaisuuden. Väärä fonttivalinta tai kirjasen väärä koko voivat helposti pilata lukukokemuksen.

Lähdetekstin tulkinta

Aiheen valittuani, alkoi työni seuraava vaihe, joka oli lyriikan tulkinta ja sen jakaminen pareiksi kuvien kanssa. Lopulliseen työhön kuva-lyriikka-pareja tuli kuusi kappaletta. Itse säkeitä kappaleessa on viisi, mikä tarkoittaa että jouduin jakamaan yhden säkeen kahden osaan.

Jaoin kahtia viimeisen säkeen, joka on samalla kappaleen kertosäe. Säe jakautui kahdelle viimeiselle kuvalle, jotka lopettavat tarinan. Pidän jakoa osuvana, koska kertosäkeen osat ovat toistuneet jo aikaisemmissa kuvissa. Näin kaksi viimeistä kuvaa summaavat tarinan. Toiseksi viimeinen kuva, jossa kuollut mies istuu autossa, vahvistaa lukijalle että päähenkilölle tärkeä henkilö on tapaturmaisesti kuollut. Viimeinen kuvitus on yleiskuva tarinan tapahtumapaikasta ja sanoitus päättyy kuvailemaan päähenkilön tunteita. On hyväksyttävä kuoleman todellisuus.

Aloin kiinnostua siitä, kuinka kuvaisin tapahtumia kappaleen ympärillä. Kappale keskittyy maalaamaan kertojan tunnemaailmaa, minun tehtäväkseni nousi tunteiden liittäminen ympäristöön. Kirjan kuvituksen tehtävänä on voimistaa ja fyysistää tarinan luomat mielikuvat. Kuvat osallistuvat tarinan lineaariseen kulkuun vain osittain, tukeakseen sen kehittelyä. (Rätyä, 2001)

Miettiessäni kuinka lähestyisin aihetta läheisen menettämistä, törmäsin YLE:n dokumenttiin *Suomalainen kuolema* (Rytsä, 2008, YLE) joka käsitteli suomalaista kuoleman kulttuuria. Dokumentista nousi opinnäytetyöni kantavaksi ideaksi lause: ”Suomalainen käsittelee kuolemaan yksin”. Dokumentin yhtenä havaintona oli, että suomalainen kokee kuoleman hyvin henkilökohtaisena ja siksi suomalaiset hautajaiset ovat usein hyvin koruttomia.

Nostin tekstistä esille kolme konkreettista kohtaa, joita pidin mahdollisina liittää kuviin. Käyn seuraavaksi läpi tekemiäni ratkaisuja ja perustelen niitä.

Ensimmäinen säe viittaa sekavaan tunteeseen. Onnettomuus on tapahtunut ja kuoleman aiheuttama sekava tunne on saanut kertojan valtaansa. Päätin olla kuvaamatta mainittua liikettä konkreettisesti, koska halusin välttää kömpelöä alleviivausta, mikä olisi vaarana jos pyrkisin orjallisesti toistamaan tekstiä. Kun nyt ensimmäisen säkeen liittää ensimmäiseen kuvaan, se kertoo päähenkilön tunnetilasta.

Toinen kohta määritteli kuvitusarjan tapahtuma-ajankohdan. Länsimaiseen kulttuuriin kuuluu viedä kukkia ja kynttilöitä uhrin kuolinpaikalle. Tulkitsin kohdan auto-onnettomuudeksi joka on vaatinut yhden kuolonuhrin ja jota kertojan muistelee. Tästä säkeestä nousi kuviin myös tärkeä symbolinen elementti, valkoinen ruusu.

Kolmas kohta kuvaa taas konkreettista toimintaa. Hahmo jää istumaan tajuttuaan tilanteen vakavuuden.

Sanoituksissa käytin lähteenä internettiä. Koska sanoituksia ei ollut tarjolla viralliselta taholta, jouduin turvautumaan muihin lähteisiin. Muutamissa lähteissä kiisteltiin kol-

mannen säkeistön oikeinkirjoituksesta. Päädyin suosituimpaan vaihtoehtoon, joka oli käyttää sanaa *you* sanan *young* sijaan ja sanaa *gone* sanan *gun* sijaan. Myöhemmin olin yhteydessä *The Scarlet Furies*in perustajaan *Robert Holmesiin*, joka korjasi säkeistön oikean etenemisen muodon "*Young turning toward the sun, we never see the gun...*". Holmesin mukaan säkeistö viittaa John F. Kennedyn murhaan.

Vaikka kappaleen viittaa Amerikan presidentin murhaan, päätin olla huomioimatta tätä lopullisissa kuvituksissa. Syynä on että halusin lähtökohtaisesti kuvata oman tulkin-tani, mitä minä suomalaisena kuvittajan saan laulun maalaamasta kuvasta irti. Kuvasin katsojalle oman näkemykseni lyriikoiden kertomasta tapahtumasta.

To Forgive And To Forget

Lost, stumbling through the light _____¹
Forgetting 'bout the night
As if we had a clue
What this world will do

And i thought you would always be there to hold _____²
Burning candles and flowers beside the road
In silence, here, i sit
To forgive and to forget

Young turning toward the sun
We never see the gun
We choose to turn away
Began another day

And we think we will always be here to dream
Then we find that it's much latter then it seems
As good as this life gets
To forgive and to forget

Lost in silence here i sit _____³
To forgive and to forget
As good as this life gets
To forgive and to forget

(<http://lyricstranslate.com/en/Scarlet-Furies-Davids-theme-lyrics.html>)

Lähteet ja esikuvat

Tätä opinnäytetyötä varten valitsin kolme esimerkkiä ja esikuvaa, jotka edustavat aihetani laululyriikan kuvittamisesta. Yksi esimerkeistä on kirja ja kaksi muuta ovat animoituja musiikkivideoita, joissa molemmissa video täydentää lyriikoiden viitteellistä sanomaa.

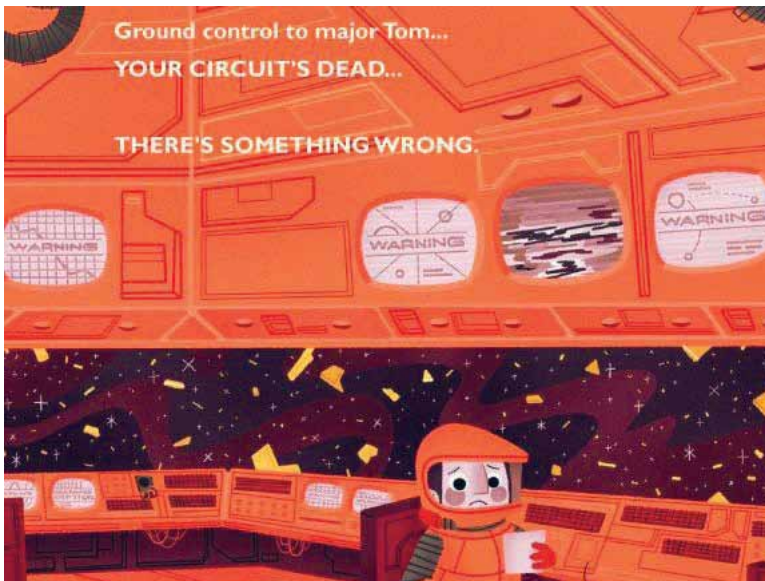
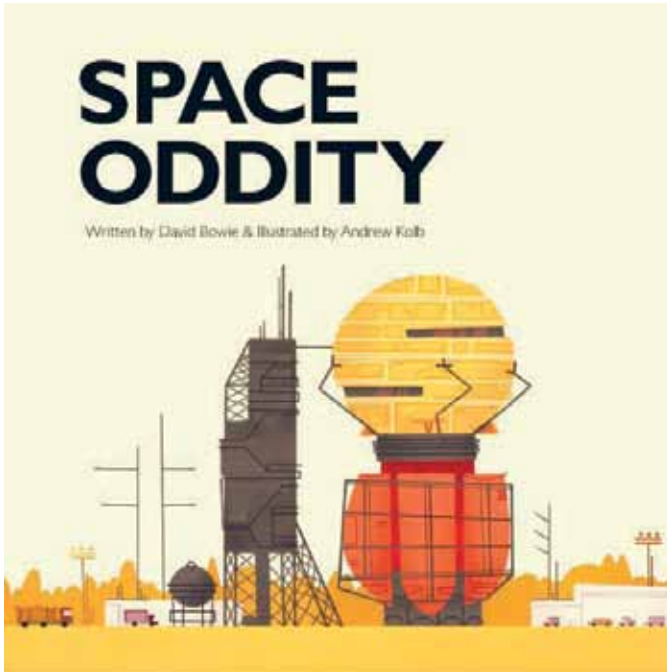
Ensimmäinen esimerkkini on *Andrew Kolbin* kuvittama teos *David Bowien* kappaleesta nimeltä *Space Oddity*. Työ ei ole tilaustyö ja kirja oli vapaassa jaossa Kobin nettisivuilla. Tämä innoitti minut tekemään opinnäytetyöni omilla ehdoillani ja ilman maksavan osapuolen asettamia rajoja. Koska työni tarkoituksena on, että kasvan kuvittajana ja kehitän tyyliäni, halusin tilaa kokeilla ja tutkia. Halusin vapaasti muuttaa mieltäni ja tätä kautta kehittyä niin tyyliissäni kuin työskentelytavoissani. Tärkeää on, että Kolb kuvittaa työssään tilaa jota ei Bowien lyriikoissa mainita, mutta on tulkittavissa. Työssä esiintyvät hahmot käyttävät kappaleen sanoja puheenvuoroina, kuten ne on kappaleessakin mainittu.

Toinen esimerkkini on *Linkin Parkin* video *Breaking the Habit*, jonka on animoinut *Studio Gonzo* ja ohjannut *Joe Hahn*. Videon tyyli tulee *Kazuto Nakazawalta* joka on tunnettu mm. elokuvan *Kill Bill Vol.1:n* animaatio-osuudesta.

Breaking the Habit kertoo viitteellisesti kertojan sisäisestä myrskystä. Henkilö ihmettelee nykyistä tilaansa ja ahdistustaan. Kertosäkeessä kertoja pohtii kuinka on joutunut tähän pisteeseen ja päättää muuttaa tapojaan. Video alussa näytetään miehen ruumiista makaamassa auton katolla. Ruumiista nousee savu, joka kiertele hahmojen ympärillä, välillä kuvataan laulajan kasvot. Videossa nähdään nuori nainen joka kirjoittaa paperille ”I am nothing”, rikkoo peilin ja satuttaa itseään sen sirpaleella. Toisaalla nainen on yllättänyt miehensä pettämisestä, naisen kiivastuessa tämä kaatuu lattialle ja pitelee vatsaansa. Savu palaa takaisin auton päällä maanneeseen mieheen, joka paljastuu yhtyeen laulajaksi. Mies alkaa leijumaan taaksepäin ilmassa takaisin talon katolle, samalla kun aiemmin kuvattujen ihmisten elämä alkaa kelautua takaperin. Yhtyeen esiintyessä, muuttuvat hahmojen teot tekemättömiksi.

Videossa käytetyt elementit on luotu tukemaan kappaleen musiikillista tyyliä ja lyriikoita. Kappaleen tapahtumat sijoittuvat näennäisesti futuristiseen, vahvasti teollistuneeseen kaupunkiin. Ympäristössä liikkuvat valtavat rattaat kuin kelaten aikaa. Nu-metalliksi luokiteltu musiikkityyli istuu uskottavasti kuvattuun ympäristöön. Videon kuvaustyyli on hyvin hektinen; se sisältää paljon nopeita leikkauksia, liikettä korostetaan kameran nopeilla liikkeillä, animaation jälkikuvilla ja vaapaalla viivankäytöllä.

Kolmantena esimerkkinäni käytän *Kashmirin* musiikkivideota *Rocket Brothers*, jonka on ohjannut *Ander Morgenthaler*. Tämä kappale paljon kerronnallisempi ja tarinallisempi Linkin Parkin musiikkivideoon verrattuna. Kappaleessa kertoja puhuu suoraan veljelleen, kertoo kaipaavansa tätä ja kuinka lopulta valinnat elämässä erottivat heidät. Video kertoo kirjaimellisesti kahdesta veljeksestä joiden unelmana on rakentaa raketti ja lentää sillä yhdessä taivasiin. Veljekset ovat aluksi täysin omistautuneita yhteiselle projektilleen, kunnes kertojan hahmo esittelee veljelleen suunnittelemansa keinotekoisien sydämen. Veli suunnit-

Andrew Kolb & David Bowie, ent. Space Oddity nyk. Picture book set in space.

telee piirrustusten pohjalta itselleen mekaanisen perheen ja kertoja jää yksin unelmansa kanssa. Joka yön tämä seuraa veljensä uutta onnellista elämää ja menettää mielenterveytensä, lopulta tappaen veljensä ja tämän perheen. Lopussa kertoja katu tekoaan ja rakentaa raketin lentääkseen veljensä luokse taivaaseen.

Vaikka tämänkin kappaleen lyriikat ovat hyvin viitteelliset, onnistuu video kokoamaan ne täydeksi tarinaksi jossa molemmat täydentävät toisiaan. Kappale kertoo viitteellisesti kuinka veljekset ajautuvat erilleen, koska kertojan veljellä on joku jonka tarpeita ei enää pysty sivuuttamaan. Tämän tuloksena kertoja ajautuu pohjamutiin, mutta toivoo palaavansa yhteen veljensä kanssa..

Kuten edellämäinitsemisani musiikkivideoissa, pyrin myös omassa kuvituksessani täydentämään lyriikoiden luomaa tarinaa. Tartuin kappaleessa mainittuun kohtaan "candles and flowers besides the road" joka viittaa liikenneonnettomuuteen ja piirrän katsojalle kuvan autokolarista.

*Linkin Park, Breaking
the Habit
2004, Warner Bros.*

*Kashmir,
Rocket Brothers
2003, Sony.*

Luonnokset

Luonnosteluni alkoi ensin hahmosuunnittelusta, miltä kehittelemäni hahmo näyttäisi ja millaiset vaatteet tällä olisi. Minulle oli alusta alkaen oli selvää että kuvitukseni hahmo tulisi olemaan nainen. *The Scarlet Furies*in laulaja *Raleigh Holmes* antaa äänen kappaleen kertojalle ja pidin näin ollen sopivana, että kuvitusten hahmo olisi myös nainen.

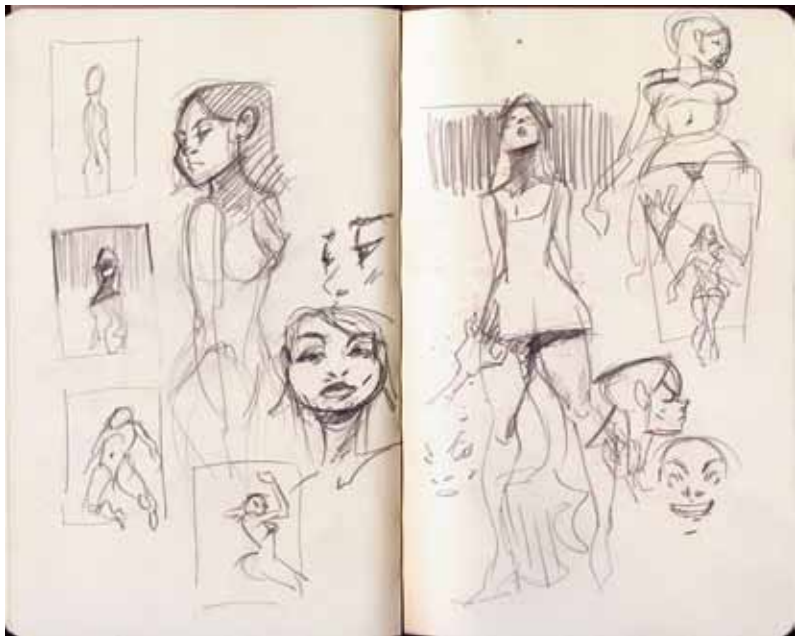
Hahmo suunnittelussa lähdin liikkeelle siitä, mitkä tekijät vaikuttaisivat hahmon ulkonäköön ja pukeutumiseen. Tämä vaati, että kehitelin sanoitusten tarinan taakse oman tarinani joka edelsi onnettomuuden hetkeä. Tarinassani nainen ja mies ovat tulossa kotiin juhlista, joka selittää naisen tiukan ja lyhyen mekon. Naisella ei ole kenkiä, koska illan aikana korkokengät ovat alkaneet puristaa ja tämä on riisunut ne jalastaan. Mies on juonut muutaman drinkin, joka on ajaessa johtanut kolariin. Naisen hiukset olen kuvannut paljon viitteellisemmin, koska kaipasin realistisen tyylin rinnalle vastaparia joka muodostaisi hahmoon jännitettä. Tämän takia hiukset ovat jopa sarjakuvamaiset.

Luonnostelun suurimmaksi haasteeksi nousi oman kuvittajan identiteettini löytäminen kuvasta. Kävin läpi useita kokeiluja, sekä realistisia että niiden vastapainoksi sarjakuvamaisia luonnoksia päähahmosta. Tunsin pitkään olevani jumissa tässä vaiheessa. Luonnosten tyyli vaihteli koko ajan, enkä tuntenut niiden tuottamista luontevaksi. Koin tämän vaiheen prosessissa kaikkein turhauttavimmaksi, mutta lopulta se osoittautui kaikkein arvokkaimmaksi. Etsiessäni ratkaisua yhtenäisen tyylin löytämiseksi, lähdin keskustelemaan ystäväni kanssa siitä, mitä he mieltävät tyylikseni. Esiin nousivat elävänmallin

tuntimme. Useat nostivat esiin taitoni realistisen kuvan tuotossa ja voimakkaan ilmaisulisen tyylin joka töissä oli esillä. Tämä esiintyi vahvana viivan käyttönä, paksuina viivoina ja voimakkaina varjoina.

Palautteesta voimaantuneena lähdin uudelle suunnalle luonnosteni kanssa. Luonnostelin uusia kuvia hahmostani ja jälki luonnostui paljon helpommin kuin alussa. Kuitenkin kuvista puuttui syvyyttä ja aiemmin mainittu ilmaisullisuus jota ystäväni olivat elävänmallin tunneilla nähneet. Vaikka en kokenut tyylin vielä olevan kohdallaan, näin suunnan oikeaksi. Jatkoin luonnostelua, käyttäen nyt pohjana valokuvia ja peilikuvaa itsestäni.

Alun hahmosuunnittelua. Luonnosten välillä on paljon variaatioita. Luonnosvaiheessa kokeilin myös liittää tekstiä kuvaan jo kuvan teko vaiheessa.

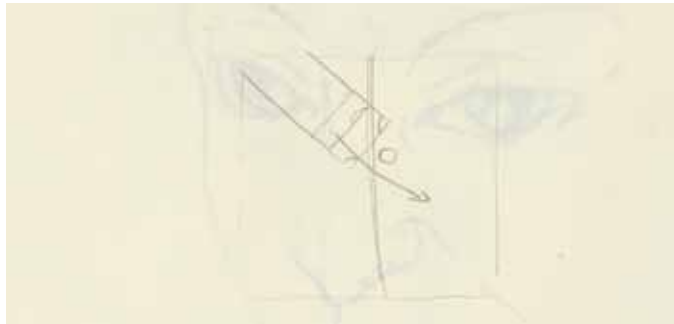
Tila

Tulkittuani kappaleen kertovan liikenneonnettomuudesta, lähdin ensimmäisenä hahmottamaan tilaa jossa kaikki tapahtuisi. Tämä on erityisen tärkeää jotta liikkumattomat elementit kuvissa pysyvät omilla paikoillaan ja tarina olisi yhtenäinen. Jos ympäristö muuttaa muotoaan ilman pätevää syytä, tulee tarinasta sekava ja epäuskottava. Katsojan on hahmotettava tila jossa tarina tapahtuu ja tätä kautta rakentuu sen uskottavuus.

Lähdin ensimmäisenä piirtämään ilmakuva tapaturmapaikasta. Tällöin pystyin itse tarkistamaan suunnitelmastani, että liikkumattomat elementit, auto ja puu pysyvät paikoillaan. Liikkuvana elementtinä savu sai paljon enemmän vapauksia, koska se toimii oikeassa elämässäkin arvaamattomasti vaihtaen suuntaa tuulen mukaan. Naisen kuvaamista määrittivät pääasiassa tarinan kerronnan suunta ja sen käännekohta. Eri kuvien välille liikettä luo perspektiivien vaihtelu, jolloin esineet ja henkilöahmot nähdään eri kulmista ja erilaisen etäisyyksien päästä. (Rättyä, 2001)

Tilan luonnissa käyttäisin lähtökohtana Suomalainen kuolema-dokumentin sanomaa siitä, että suomalaiset hautajaiset ovat hyvin koruttomia. Tähän nojaten riisuisin ylimääräi-

*Ilmakuva ja
alkuperäinen
tarinankerronnan
suunnitelma*

set elementit kuvista ja kuvaisin vain olennaisen. Siksi kuvissa objekteja onkin vain neljä: nainen, auto jossa kuollut mies istuu, puu ja savu.

Tarinankerronta ja sommitelma

Tarinankerronta rakentuu katsojan seuraamasta hahmosta ja kuvien suunnista. Tunnistessaan naisen, mieltää katsoja seuraavansa tämän tarinaa. Suunnat kuvissa taas määräävät tarinan kulun.

Analysoituani lähdetekstini puhki, aloin epäillä onko auton näyttäminen kuvissa katsojalle rautalangasta vääntämistä, kun kynttilät ja kukat mainittiin sanoituksissa. Pidin mielleyhtymää kynttilöistä ja kukista ilmiselvänä, mikä johti minut olettamaan, etten pystynyt enää katsomaan työtä ulkopuolisen silmin.

Asian tiimoilta tapasin ulkopuolisen ohjaajani *Matti Hagelbergin* joka neuvoi minua katsomaan työtä kuin kuvittaisin musiikkivideota. Hän myös kannatti auton lisäämistä kuviin,

koska teksti ei välttämättä avaudu lukijalle samoi kuin työn tekijälle. Tilan hahmottaminen määrittäisi kuvien kuvakulmat ja suunnat. Hän myös neuvoi minua kasvattamaan tunnelmaa joka liittyi viidenteen kuvaan. Kuvan tarkoitus on olla raju ja olisi sille edullista ennakoita kuvassa esiintyvää pääkallo. Kolmas kuva ennakoi viidettä. Tämä saa katsoja odottamaan jotain ja sitä kautta kasvattaa tunnelmaa. Tarinaa kuvittavat myös ruusu ja sen terälehdet. Toistuva elementti sitoo kuvat yhteen ja vahvistaa kokonaisuutta. Tärkeä neuvo tarinan kannalta oli kiinnittää huomiota sen aloitukseen ja lopetukseen. Dramaattinen aloitus naisesta joka lentää ilman halki luo jännitystä ja käynnistää tarinan. Viimeinen kuva rauhoittaa yleiskuvallaan ja luo näin päätöksen.

Kuvakäsikirjoitus, Matti Hagelbergin tapaamisen pohjalta tehty. Lopulliseen työhön eivät selvinneet kuvat 3 ja 6, mitkä tuntuivat turhalta toistolta ja täyhteeltä tarinaan.

Tyylin hakua luonnostelun avulla. Luonnokset on tehty kuvakäsikirjoituksen mukaan.

Kuvaversioita lopullisessa koossa. Kuvien lopulliset sommitelmat alkavat muovautua. Versioiden määrästä näkee kuvat jotka ovat tuottaneet pään vaivaa. Tyyli kehittyy hitaasti versiosta toiseen

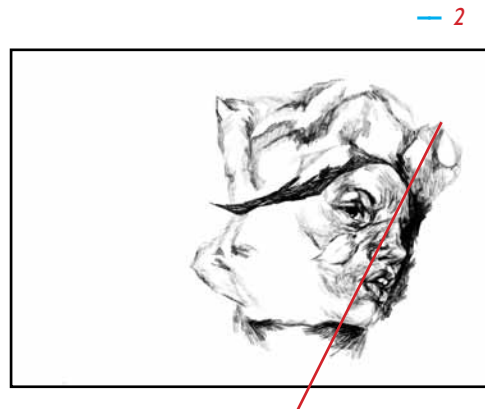
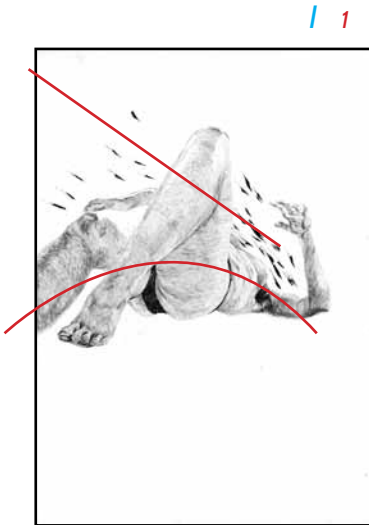

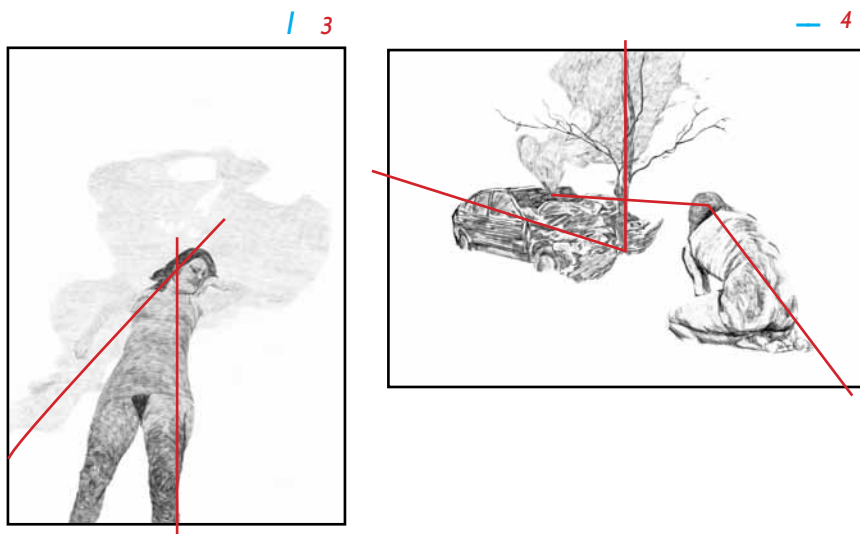

Ensimmäisessä kuvassa nainen lentää kuvan poikki suuntaen vasemmasta oikealle. Visuaalisesti kuvan vasen puoli mielletään turvalliseksi ja oikea puoli taas vaaralliseksi. Mielestäni oli sopivaa, että hahmo lentää pois vaarasta turvaan palavasta autosta ja saa näin ollen elää. Hahmo muodostaa kuvaan diakonaalisen linjan joka korostaa tämän liikettä. Liikettä korostaa myös naisen jalka joka on vielä kuvan ulkopuolella. Tämä rajausta viestittää että liikkeen olevan yhä kesken ja jatkuva. Kuvassa lentävät auton tuulilasin sirpaleet jotka luovat uuden suunnan kohti naisen kasvoja. Tällöin seuraava lähikuva naisen kasvoista on lukijalle looginen.

Toinen kuva jatkaa ensimmäisessä kuvassa kesken jäänyttä liikettä. Liike on nyt edennyt kuvan oikeaan laitaan joka viestittää sen päättymässä ja nainen etenemisestä kohti tuntematonta. Kun aukeaman vasen puoli on turvallinen ja läheinen, kuvakirjan oikealta puolelta lähestyvät niin uudet, vieraat kuin uhkaavatkin elementit. (Rättyä, 2001) Naisen kasvat ovat kääntyneet kuvan oikealle viestittäen liikkeestä joka tulee viemään hahmon kuvan ulkopuolelle ja kultainen leikkaus jossa kasvat sijaitsevat, kohdistaa katseen niihin. Kuvan tummimmat kohdat sijoittuvat oikeaan reunaan joka visuaalisesti kestää raskaita elementtejä.

Punaiset viivat havainnollistavat kuvissa esiintyviä suuntina sommittelua. Sininen väri edustaa kuvan ns. nopeutta eli rytmitystä tarinassa.

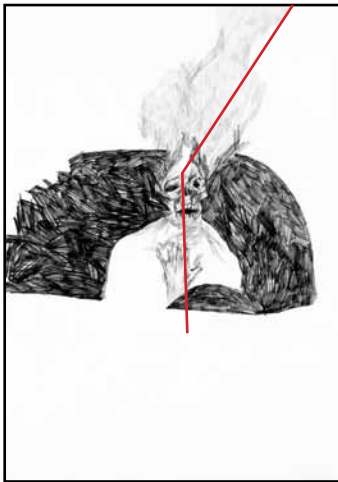

Kolmas kuva pysäyttää liikkeen. Nainen on sijoitettu kesemmälle kuvaa ja se tekee kuvasta staattisemman. Käytin tätä sommittelua, koska se antoi hyvän syyn vaihtaa kuvissa kulkevaa suuntaa ja halusin nyt keskittää huomion autoon jonka suunnalta nainen oli tullut. Naisen jalat leikkaantuvat polvien alta poikki. Halusin tällä luoda jännitettä muuten kuvaan jossa liikettä on hyvin vähän. Asennon avoimuus tai sulkeutuneisuus kertovat siitä, onko todennäköistä että hahmo liikahtaa johonkin suuntaan seuraavalla aukeamalla tai koko tarinan aikana. (Rättyä, 2001) Jalat osoittavat kohti suuntaa mihin kuvakerronta on seuraavassa kuvassa kääntymässä.

Neljännessä kuvassa katsoja on siirtynyt naisen taakse. Nainen on noussut istumaan ja nyt katsojalle selviää tapahtumien todellinen kulku. Nainen on lentänyt puuhun törmänneestä autosta. Kolmannen kuvan tumma pilvi osoittautuu autosta nousevaksi saduksi. Jätin tietoisesti kuvaamatta liikeradanistumaan nousemisesta. Pidin sitä turhana täytteenä, joka ei toisi tarinaan mitään uutta. Lisäksi lukija seuraa vain yhtä hahmoa joten pidän hahmoa tunnistettavana takaakin päin. Koska huomio kiinnittyy ensin etuvasempaan, katsoja sijoittaa itsensä tuohon tilaan ja identifioituu helposti siinä esitettyyn hahmoon, joka ei ainoastaan tunnu läheiseltä vaan myös merkitykselliseltä. (Rättyä, 2001). Naisen asento kuvassa on sulkeutunut, mikä tarkoittaa ettei sitä seuraa enää liike.

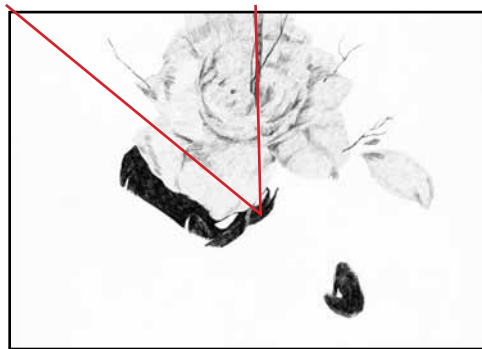
Viides kuva tarkentaa auton ohjaamoon. Kuvassa on vain oleellinen eli rikkoutuneen tuulilasin takaa avautuva näkymä. Tämän kuvan edelliseen liittää ohjaamosta nouseva savu. Nyt selviää miksei savu noussut moottorista vaan ohjaamosta. Vaikka kuollut mies on sijoitettu keskelle kuvaa, olen tuonut siihen jännitettä jättämällä osan tuulilasista kuvan ulkopuolelle. Päästä nouseva savu vie katsojan kuvan ulkopuolelle joka taas perustelee seuraavan kuvan ylhäältä päin kuvatun perspektiivin. Samaa liikettä tukee rintaa puristava käsi. Käden tarkoitus on myös olla romanttinen. Se puristaa sydäntä kuin kuolema olisi vienyt pois päähenkilön rakkauden kohteen.

Kuudes kuva esittää lopulta tilan missä tarina on tapahtunut. Savupilven alta on tunnistettavissa aiemmista kuvista tutut auto ja puu. Nainen löytyy samalta paikalta kuin neljännessä kuvassa. Pilviruusu leikkautuu ylhäältä poikki, mikä viittaa siihen, että savu jatkaa vielä liikettään ja muuttuu koko ajan.

5 |

— 6

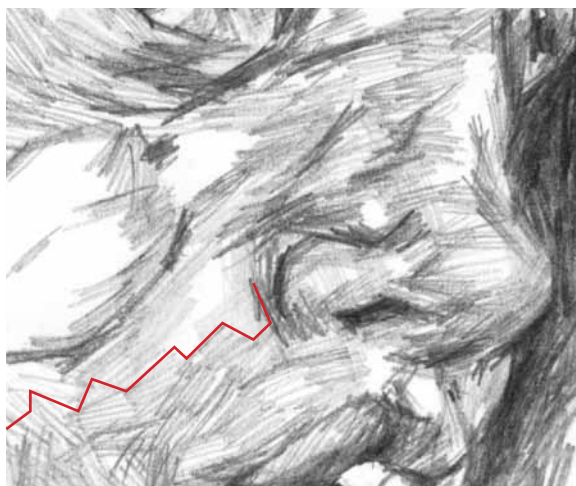
Rytmyitys

Päätökseni, käyttäisinkö kuvassa vaaka- vai pystyformaattia perustui sille minkälaisen rytmyksen tarinalle haluaisin. Pysty- ja vaakakuvat muodostavat tarinalle omanlaisen morsekoodin. On nopeita kuvia ja niiden välissä taukoja. Tarkoitukseni oli valita rytmi kuvan muodon mukaan, ottaen samalla huomioon ettei rytmyitys olisi hengästyttävä tai liian pitkäväteinen.

Tarinassa vuorottelevat vaaka ja pystykuvat. Näin jokaisen pystykuvan jälkeen on yksi hengähdystauko. Rytmillä on merkitystä myös tarinankerronnan kannalta. Tarina alkaa iskulla: pystykuva jossa on voimakasta, keskeneräistä liikettä ja loppuu rauhalliseen yleiskuvaan. Ensimmäisen kuvan tarkoitus on herättää lukijan halu kääntää sivua. Viimeinen kuva tuo tarinan päätökseen ja yleiskuvalla summaa tapahtumat katsojalle.

Tarinan rajuimmat elementit eli pääkallo ja ensimmäisen kuvan sirpaleet sijaitsevat pystykuvuissa. Kuvaformaatin merkitys on tukea elementtiä sen tehtävässä, eli joko rauhoittaa tai nostattaa jännitystä. Ruusu on elementtinä herkkä ja liitettyinä vaakakuviin joissa se kuvan rauhallisuutta.

Yksityiskohta kuvasta kaksi ja esimerkki piirustus tyylin rytmistä.

Kuvien symboliikka

Kuvituksissani toistuu kaksi symbolista elementtiä jotka viestivät kuvitusten aihetta - kuolemaa. Ensimmäinen symboli on valkoinen ruusu. Perinteisiä hautajaiskukkia ovat esimerkiksi ruusut, liljat, kallat ja iirikset sekä neilikat. Punainen ja valkoinen ovat suosituimpia värejä, punainen symboloi rakkauden lisäksi elämää ja valkoinen iankaikkisuutta. (Korpela, 2005) Pääkalloa käytetään suomalaisessa hautajaiskulttuurissa harvoin, mutta halusin ehdottomasti ottaa sen mukaan sen tuoman draaman takia. Valkoinen ruusu toimii kontrastina pääkalloon raadollisuudelle. Sen terälehdet ovat hentoja ja herkkiä kun taas pääkallo joka paljastuu lihan alta on groteski.

Tyylin löytäminen

Lopullisen kuvitustyylin löytäminen merkitsi useiden eri versioiden tekemistä jo olemassa olevista suunnitelmista. Kuvien ilmaisullisuus haki vielä muotoaan kokeillessani erilaisia lyijykyniä, grafiitteja ja mustetta. Materiaalini vaihtui akryylimaaaleista lyijykyniksi elävänmallin tuntien noustessa keskiöön tyylin löytämisen kannalta. Noita materiaaleja käytin tunneilla.

Kun aloin olla varma tarinankerronnasta ja kuvasuunnitelmista lähdin tekemään kuvia ja tätä kautta kokeilemaan useita tyyliä. Uskoin tyylin löytyvän helpommin käyttäessäni materiaaleja millä kuvat tultaisiin lopulta tekemään. Luonnoskirjat olivat pieniä ja niiden paperit poikkesivat paljon isojen, yksittäisinä tai lehtiönä myytävien paperien tekstuurista tai paksuudesta.

Kuvien työstäminen lopullisessa formaatissa antoi myös mahdollisuuden katsoa kuvaa uudestaan kokonaisuutena. Nopea luonnos muuttui äkkiä erilaiseksi siirtyessään hiottuna isolle paperille. Tässä vaiheessa siirtelin elementtejä paljon, luodakseni tasapainoisia kuvia joissa painokohta veisi kohti seuraavaa kuvaa.

Tyyli lähti liikkeelle tekniikasta, missä lyijykynän jälki muodostaa varjosta yhtenäisiä pintoja. Tämä tarkoittaa, että harmaan sävyn arvot sulautuvat toisiinsa. Varjoissa ei ole havaittavissa viivaa, vaan pinnat ovat yhtenäiset. Alkuperäinen suunnitelmani oli varjostaa vain kuvassa fokuksessa oleva kohta ja kuvan muut elementit viitteellisemmin eli käyttää vain osittain ääri viivoja. Tekniikan kehittyessä päärooliin alkoivat siirtyä viivat. Aloitin voimakkaista ääri viivoista ja siirryin sen jälkeen viivoista rakennettuihin varjostuksiin. Koin ettei sulavampi varjostustyyli ollut tarpeeksi ilmaisullinen. Näin sen pikemminkin pehmeänä ja persoonattomana. Tekniikka tuntui myös hyvin luontevalta ja helpolta toistaa. Näin mahdollisuuksia jalostaa ja leikkiä sillä. Tunsin löytäneen tekniikan myötä paljon itseluottamusta jatko kehittelyyn ja kokeiluun. Tämä oli juuri sitä mitä olin projektn alussa lähtenyt etsimään ja minkä pitkän työn ja työstämisen jälkeen oli tuntui äärimmäisen palkitsevalta.

Viivoilla varjostamista lähdin työstämään siten, että viivat seurasivat pintojen muotoja. Tämä mahdollisti sen, että pinnan muodot eivät kadonnut vaikka sävyt olisivatkin lähes samanarvoisia. Ensiksi tämä oli vain pieni osa kuvaa, mutta lopulta hylkäsinkin muut tekniikat ja siirryin pääasiassa viivoilla työstämiseen.

Lopullisiin kuviin piirsinkin viivat palkkeina. Viivapalkit toivat kuvaan sitä ilmasullisuutta, mitä olin etsinyt. Palkkien kokonaisuus ei ollut enää niin hallittu, kuin tasainen varjostus vaan se loi rytmiä.

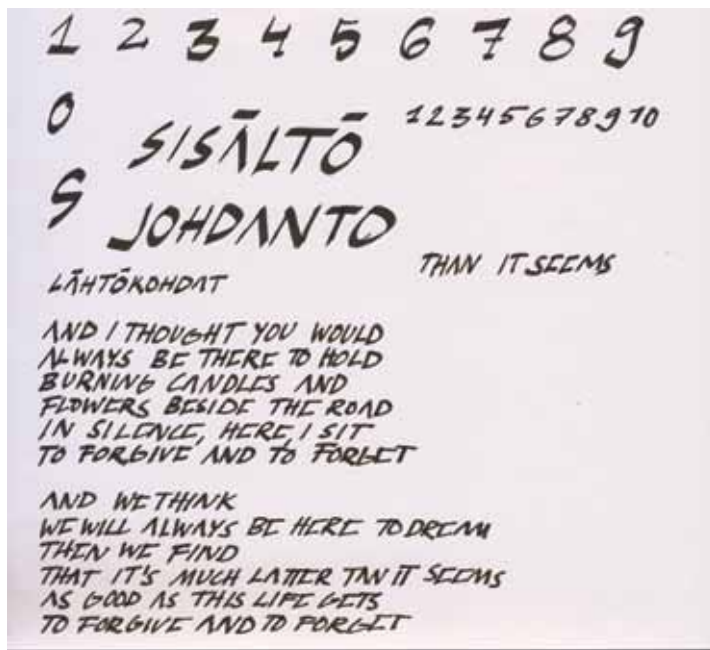
Kuva ja teksti

Kirjasta suunniteltaessani otin huomioon myös fontin, mitä tulisin käyttämään kuvan rinnalla. Tavoitteenani oli että fontti tuntuisi kuvan kanssa luonnolliselta parilta. Piirrustustyyliini takia halusin fontilta paljon ilmaisukykyä ja ennen kaikkea variaatiota eri kirjainten välillä. Hylkäsin heti alkuun idean käyttää työssä valmista fonttia, koska en ole vielä löytänyt hyvää kirjasinleikkausta joka simuloisi käsin kirjoitettua tekstiä onnistuneesti. Lisäksi harvoista fonteista löytyy kirjaimille useampia vaihtoehtoja.

Päätin tekstata kirjan tekstit käsin. Apunani käytin kalligrafiatussia, missä on molemmissa päässä erikoiset lattapäiset terät. Mielestäni jälki resonoi piirrustustekniikkani kanssa. Yksi kynän veto kuvasi samalla kuvissa käyttämiäni viivapalkkeja. Pyöreät muodot fontissa eivät tulleet kysymykseen koska en käyttänyt niitä piirtäessänikään. Näin ollen tekstaus tapahtui kapitaalikirjaimin. Lopuksi vektoroin tekstin Illustratorissa jotta voisin suurentaa ja pienentää sitä isoa kirjasta ja pienempää kirjallista osuutta varten.

Kirjan kannessa yhdistyy niin tekstattua tekstiä kuin piirrettyä kuva ja muste. Muste tuli lopulta kuvaan, koska teksti savupilvien sisällä tuntui liian painavalta ja tummalta kevyiden pilvien sisään. Musteen tullessa taustalle sai musta otsikko siltä tukea, eikä enää pistänyt silmään, ja jättänyt itse piirroksen jalkoihinsa. Musteen tarkoitus on myös toimia vastaparina kirjan sisällölle, missä kaikki taustat ovat valkoisia. Kannessa kohtaavat tarinassa liikkuvat symboliset elementit: ruusun terälehti ja pääkallo sekä päähahmo.

*Käsin tekstattu teksti,
ennen vektorointia.*

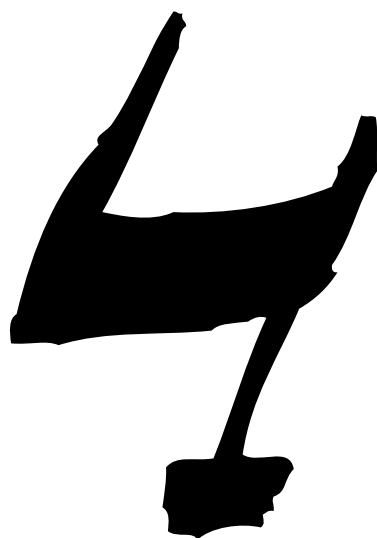

Taitto

Kirjaseen taitossa tärkein päätökseni oli kunka sijoittelen tekstin ja kuva. Liittäisinkö tekstin kuvan kanssa vai erottaisinko ne toisistaan. Koska kaikki kuvani eivät ole samassa formaatissa, tarkoittaisim tekstin sijoittelu kuvien sekaan, että kuvien väliin jäisi tyhjiä aukeamia joilla on vain tekstiä.

Lopulliseen kirjaseen ei tullut mitään koneella tehtyä. Tarkoitukseni oli, että lopputulos näyttäisi siltä kuin olisin tehnyt työn suoraan kirjaseen. Tämä loisi aunitlaatuisen ja henkilökohtaisen vaikutelman kirjaan, kuin lukija katsoisi laulun kertojan päiväkirjaan.

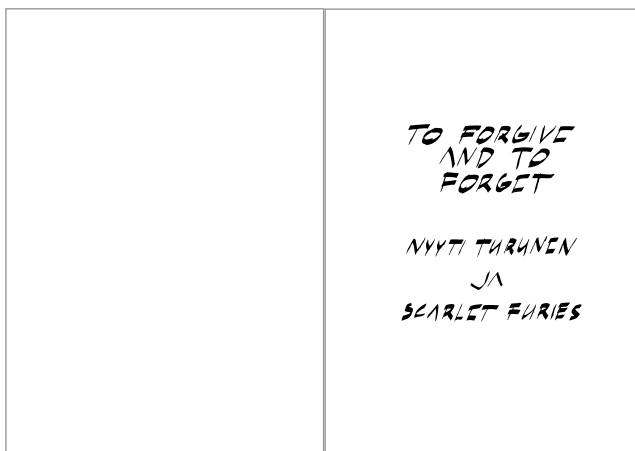
Lopullisessa versiossa sanoitukset liikkuvat kuvien lomassa. Päätin tekstin keskittämisen sijaan sommitella laulun osat kuvien vastapareiksi. Pystykuvien pareina teksti on sijoitettu aukeaman vastakkaiselle sivulle, kuvan fokuspointin peilikuvaan. Vaakakuvissa (poislukien kuva 2, missä teksti on sijoiteltuna itse kuvaan) sijaitsevat säkeistöt tai niiden osat omalla aukeamallaan. Keski-aukeaman kuvan tekstit on sommiteltu seuraavalle aukeamalle samoille kohdille joissa auto ja nainen sijaitsevat. Koska tyhjä aukeama aiheuttaa kuvakerronnassa tauon, päädyin sommittelemaan tekstin kuvan mukaan. Ideanani oli, että vaikka lukija kääntää sivua ei tämä silti poistu kuvasta lukeeseen seuraavan osa sanoitusta.

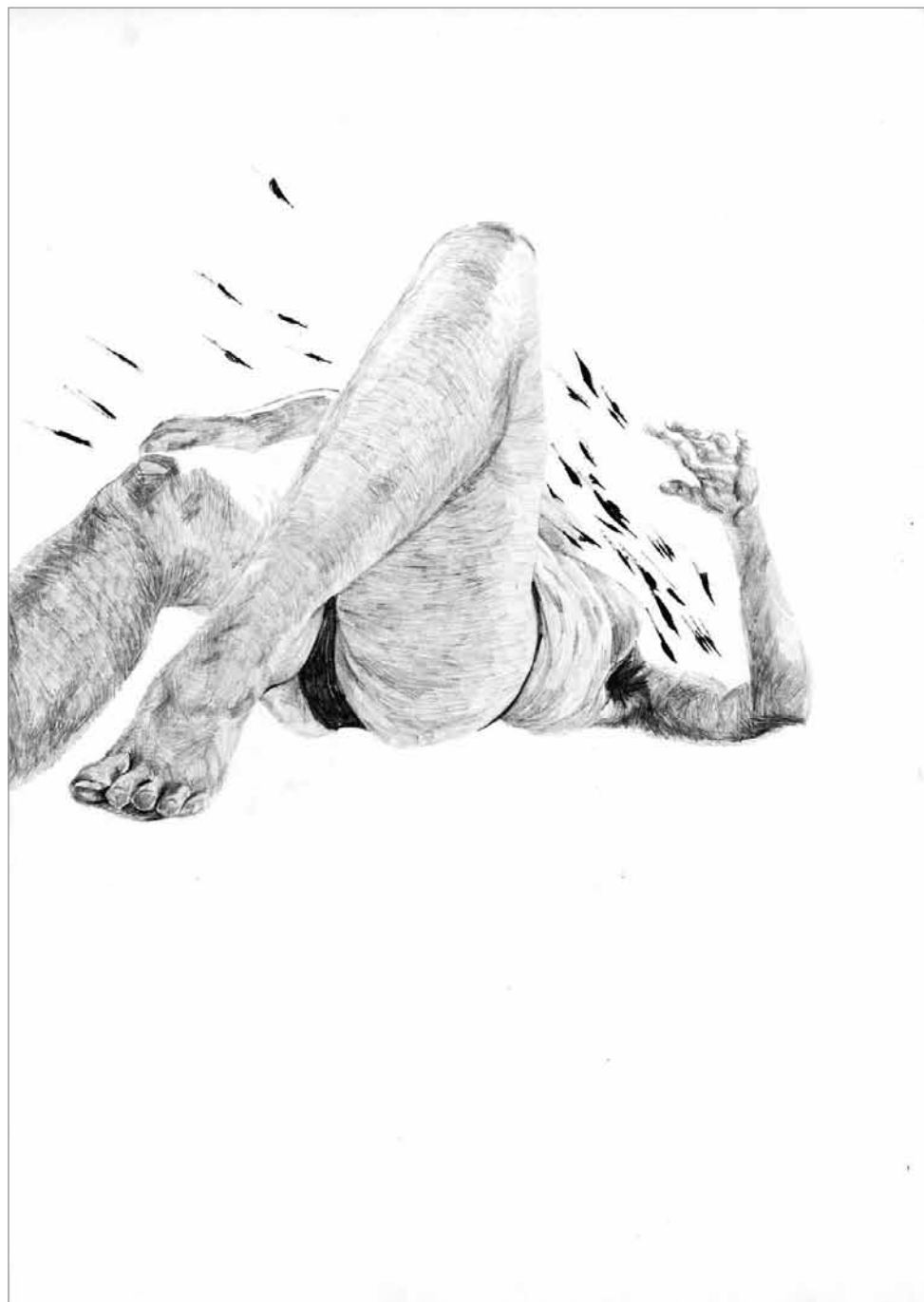

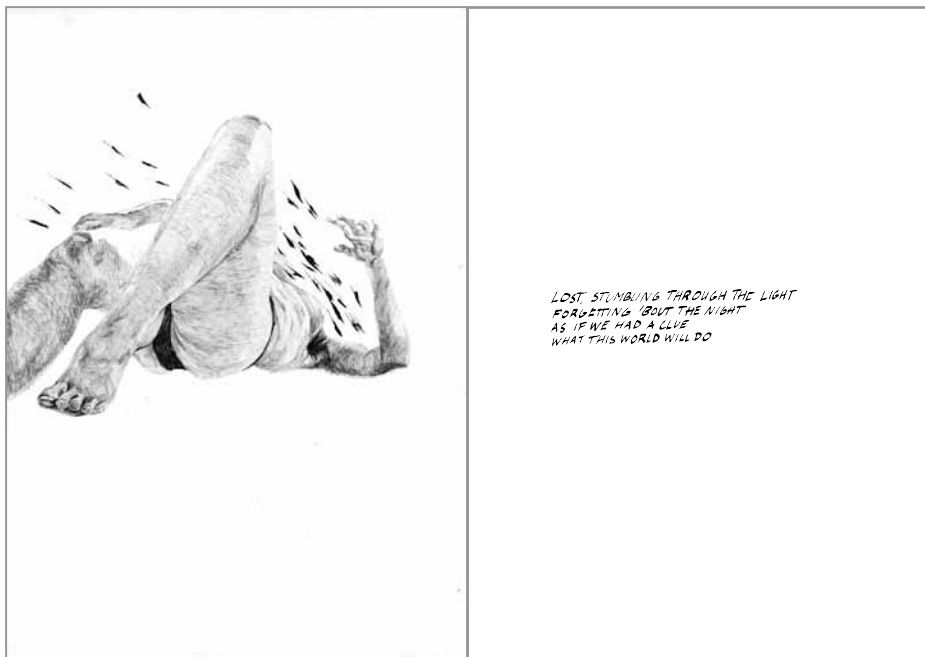

Kansi yhdistää tarinan fokuksessa olevat elementit. Naisen pää on sulautunut pääkalloon ja tämän päästä nousee savua ja ruusun terälehtiä. Kuvaa tehdessäni otin huomioon siihen myöhemmin tulevan kansiteksti ja jätin niille tietoisesti tilaa savun keskellä. Tummat kannet toimivat kontrastina muuten hyvin valkoiselle sisällölle.

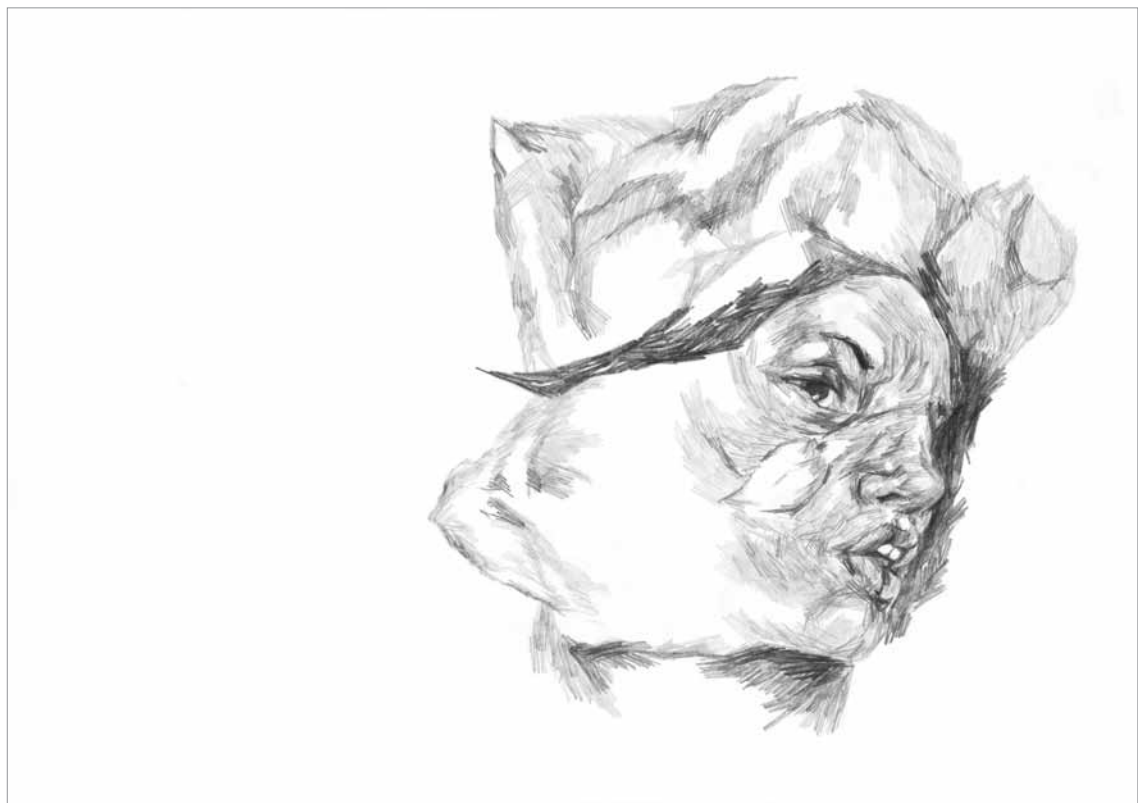

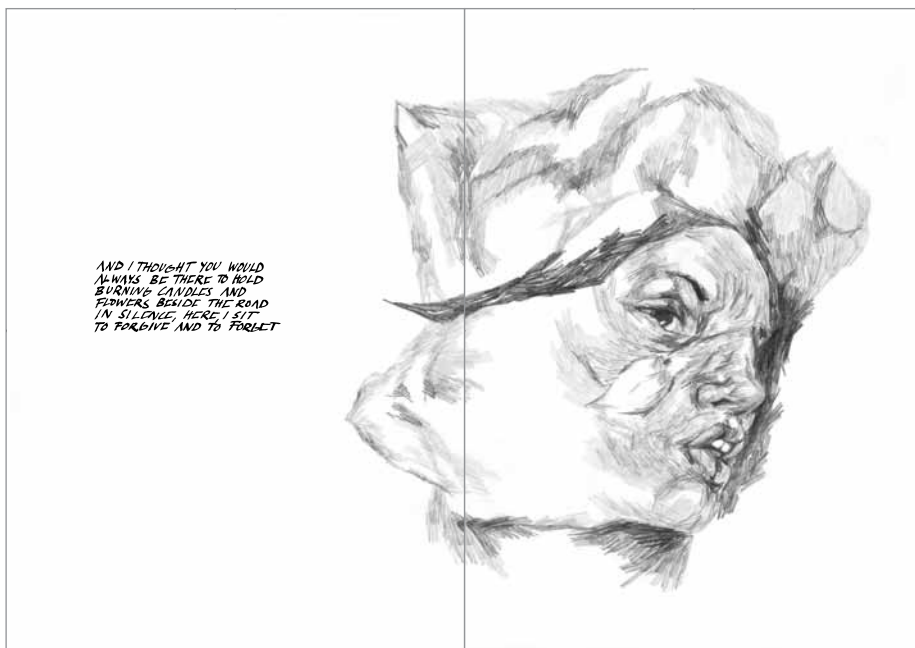
Ensimmäinen aukeama sisältää isompaa fonttia ja kirjaan kuuluvan oleellisen informaation.

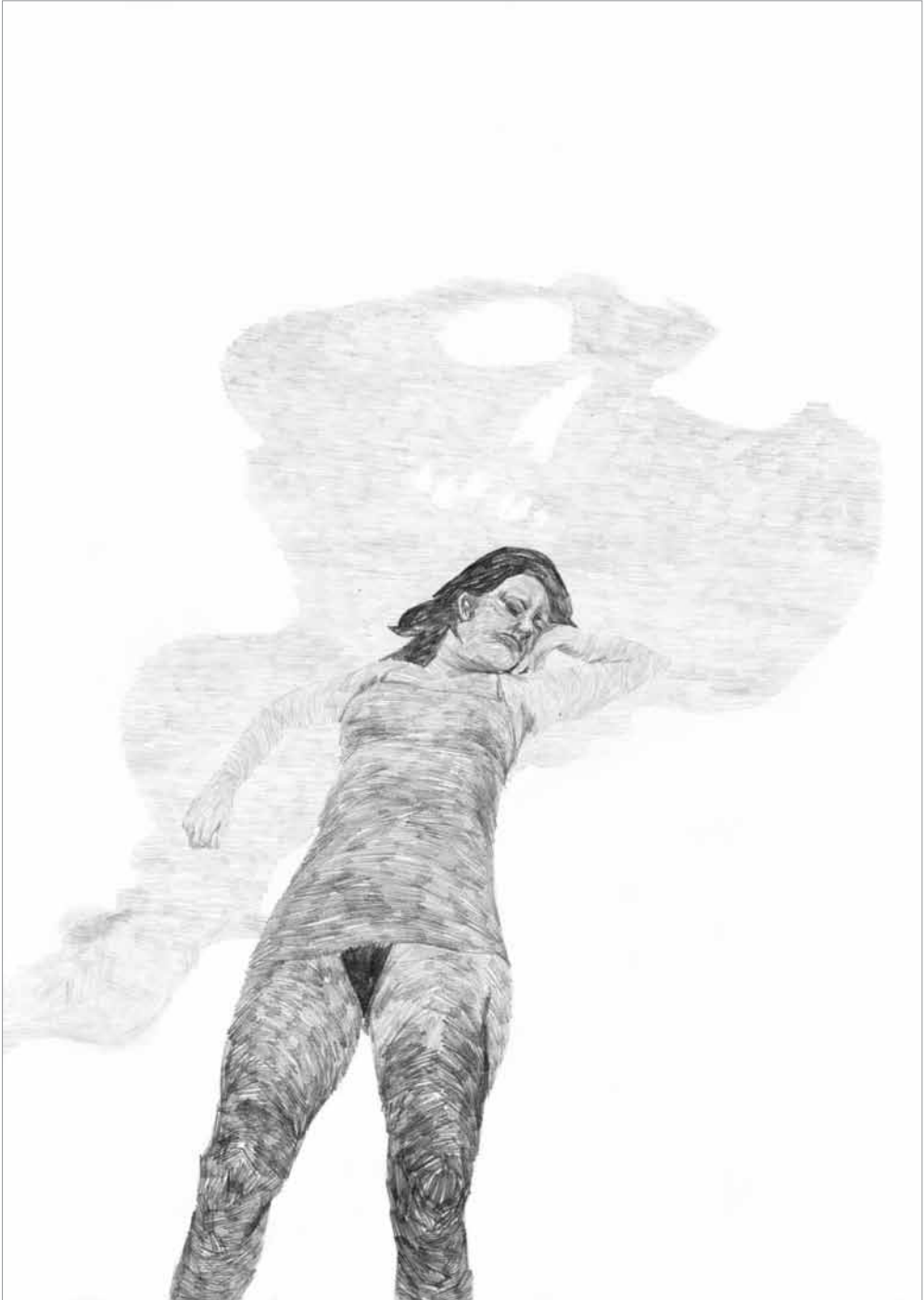

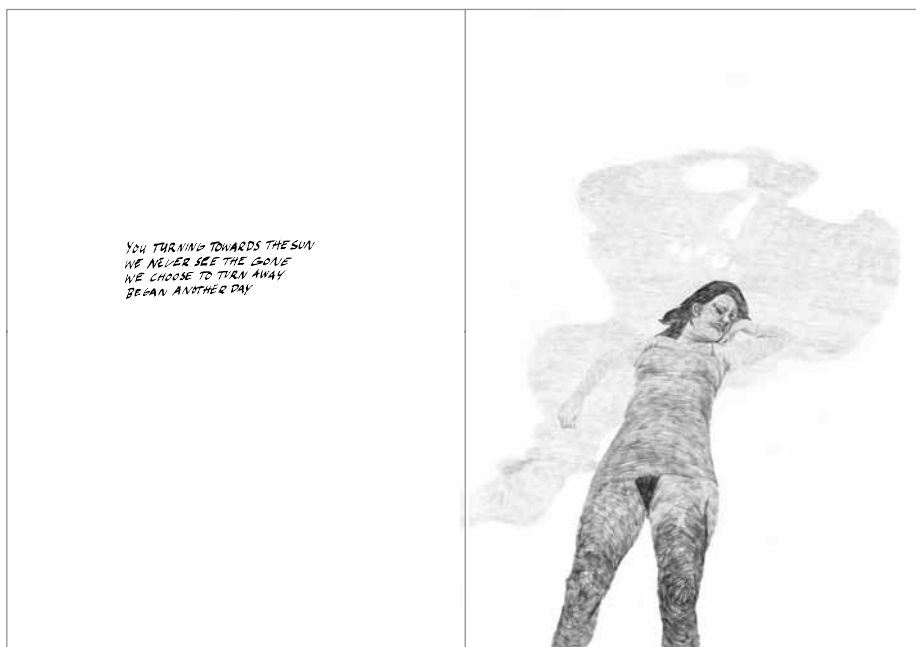
Ensimmäinen kuva-aukeama on suunniteltu käynnistämään tarina. Katsojalle näkee naisen lentämässä halki ilman ja tapahtumat ovat vielä auki. Hahmo liikkuu kohti tarinan kulkusuuntaa, liikettä korostavat poikkileikkaantunut jalka joka kertoo hahmon tulevan kuvan vasemmalta. Ilmassa lentävät sirpaleet näyttävät kohdistuvan naisen kasvoihin joka luo loogisen eiritymän seuraavan kuvaan. Teksti on sommiteltu seuraavalle sivulle vastaamaan hahmon keskiruumiin paikkaa.

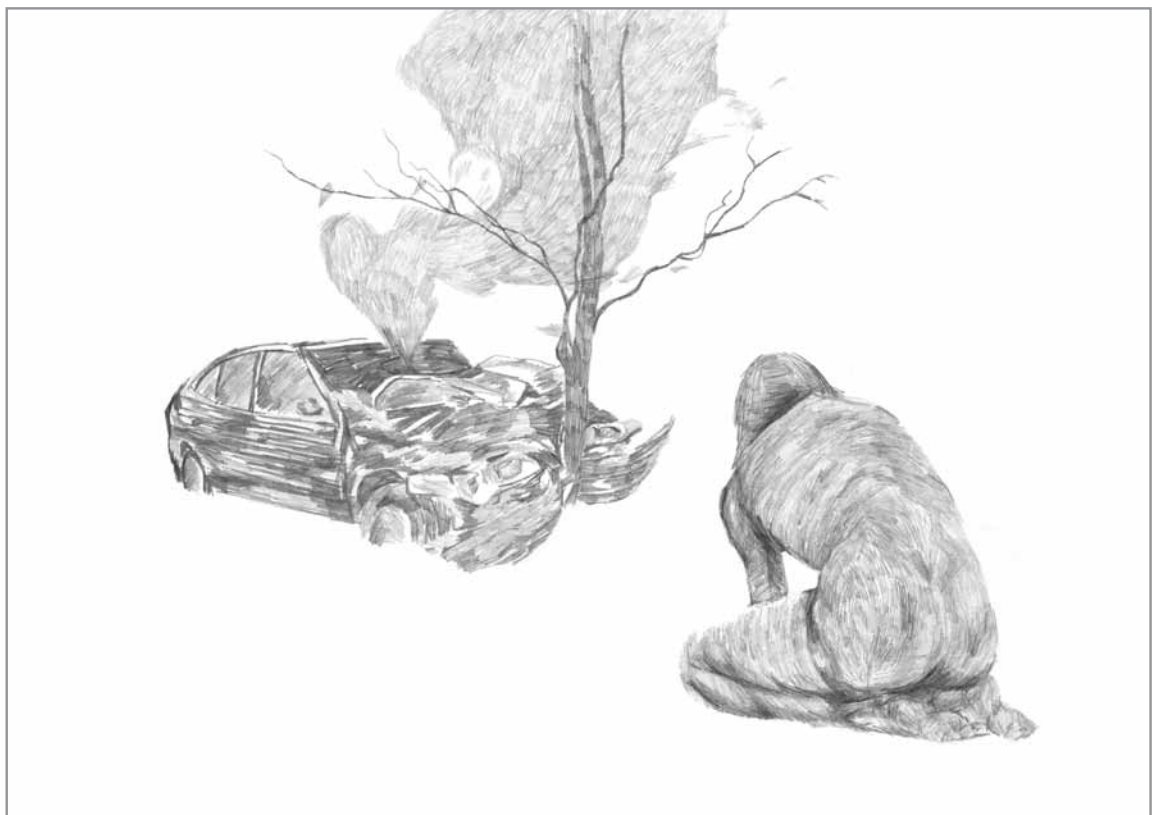

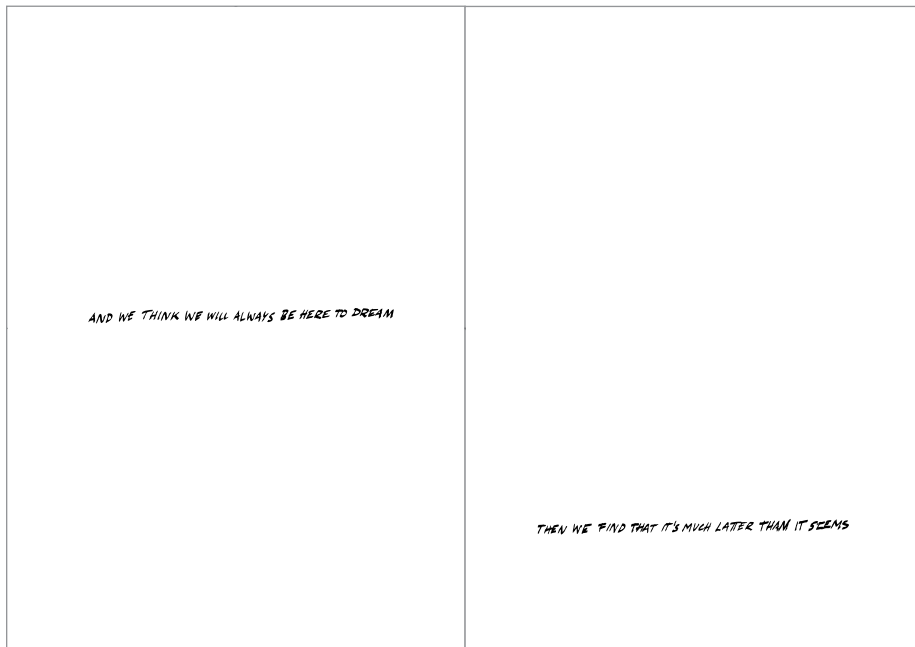
Toinen aukeama on keskittynyt päähenkilön kasvoihin kesken ilmalennon. Nyt kirjan sisällä esitellään symbolinen ruusu. Myös naisen pään ympärille aukeaa viitteellinen ruusu. En kokenut tarpeelliseksi tehdä ruususta ilmiseltää, koska ruusu kokonaisuudessaan esitellään tarinan lopussa. Naisen kasvot ovat kohdistuneet samaan menosuuntaan kuin ensimmäisessä kuvassa ja ne sijaitsevat kuvan kolmanneksessa eli kultaisessa leikkauksessa. Kyseessä on myös ainut kuva jonka päälle teksti on seteltu. Syynä oli, että mielestäni säkeistö olisi hävinnyt seuraavalle aukeamalle. Itse kuvaelementti ei dominoi koko aukeamaa ja jos olisin käyttänyt tässä samaa peilikuvaideologiaa kuin muissa, olisi teksti mennyt vasta seuraavan aukeman toiselle sivulle. Eli liian kauas kuvasta. En myöskään nähnyt mahdollisuutta jakaa tekstiä osiin niin kuin olen keskiaukeamalla tehnyt, koska kasvot itsessään ovat yksi vahva elementti. Hajoitettu teksti olisi vienyt fokuksen muualle kun kuvan olennaisiin osiin.

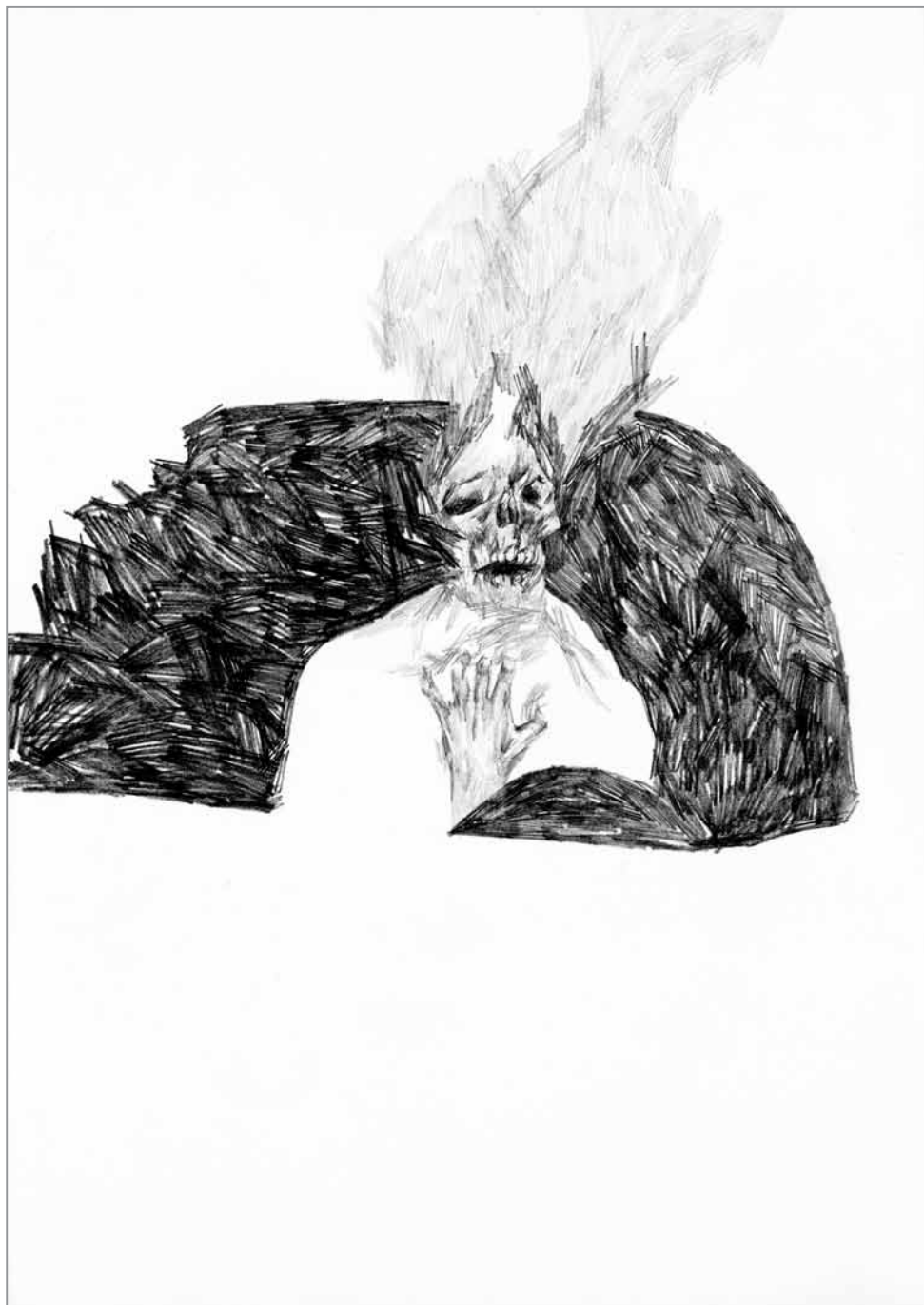

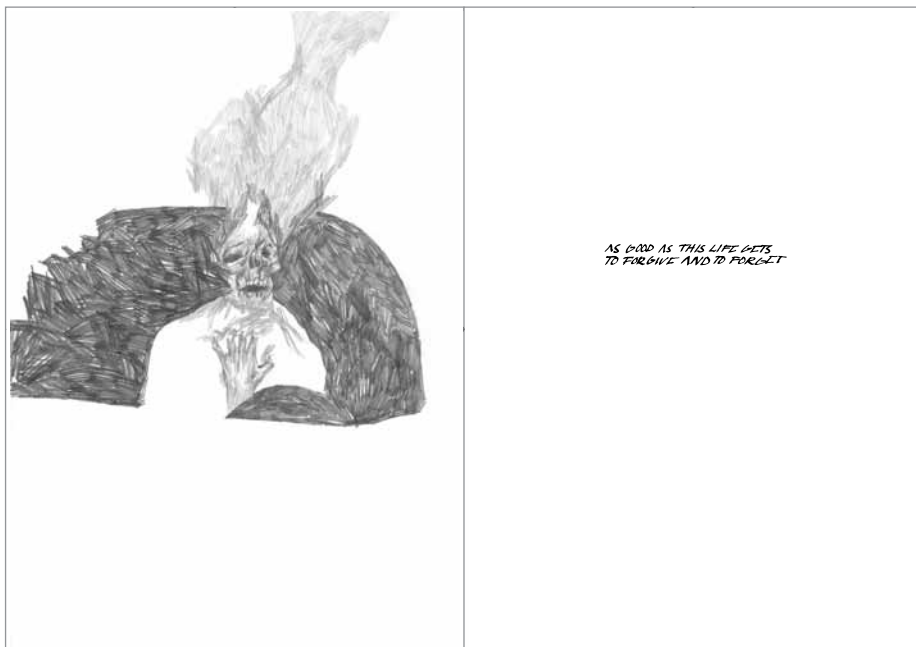
Kolmas kuva on mielestä tarinan ensimmäisen osan viimeinen kuva. Liike alkoi ensimmäisestä kuvasta, toisessa kuvassa liike on taas edennyt mutta nyt keskitytään sen yksityiskohtaan, kolmannessa kuvassa liike on löytänyt päätöksensä ja tarinan kulkusuunta muuttuu. Kuvassa myös viitataan tulevaan viidenteen kuvaan savupilvellä joka luo maahan varjon, samalla paljastaen pääkallon. Hahmo hieroo kasvojaan, jotta katsoja tietää että tämä on hereillä ja aikessa tehdä jotain. Savu tulee kuvan vasemmasta laidasta kertoen, että kuvan ulkopuolella tapahtuu jotain. Näin ollen on loogista että tarinan mielenkiinto siirtyy tähän suuntaan ottamaan tapahtumista selvää.

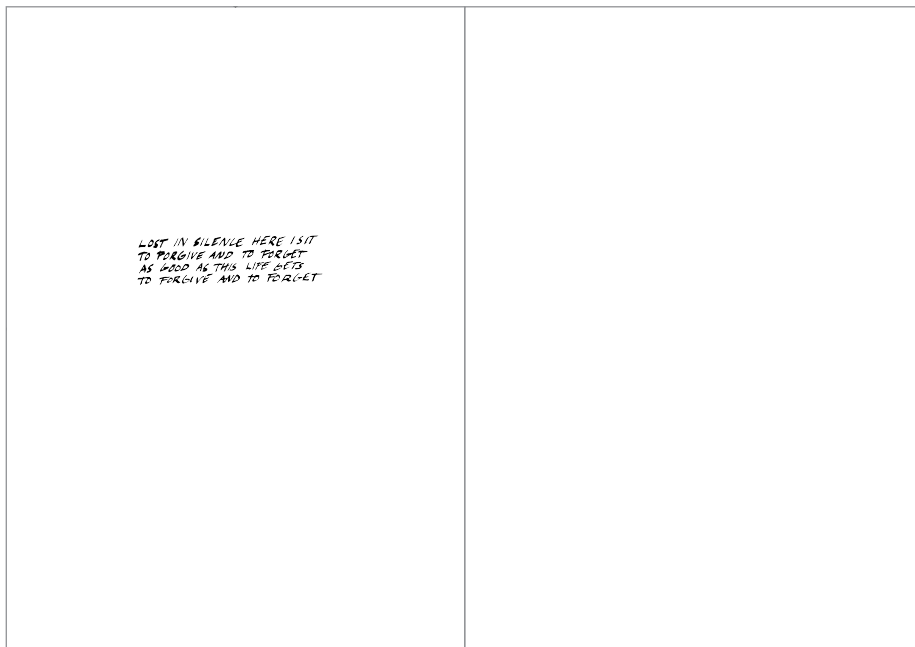
Neljäs kuva on kirjasen keskiaukeama. Tarinan yleiskuva on paljastettu lukijalle. Nainen on noussut istumaan ja katsoo tapaturmapaikkaa kohdasta mihin viime kuvassa jäätiin. Selviää myös kolmannen kuvan savun lähde. Tarinan kerronnan kannalta tärkeä kohta eli kohta josta savu nousee, on sommiteltu kultaiseen leikkaukseen jotta lukijan kiinnostus siirtyy sinne. Hahmo sijaitsee kohdassa missä lukija voi samaistua tähän. Kuvassa ovat esiintyvät taas terälehdet jotka nousevat savusta, negatiiveina. Kuvassa on kaksi suuntaa jotka kuljettavat tarinaa: hahmon katseen suunta mikä kohdistuu savun syntyypisteeseen, tämä johdattaa meidöt viidenteen kuvaan ja savu mikä kiipeää ylös pitkin puuta. Tämä ennekoi vuorostaan tarinan viimeistä kuvaa.

Viideskuva on lähikuva auton ohjaamosta johon katsojaa edellisessä kuvassa ohjattiin. Kuollut kuski on sijoitettu kuvan keskelle, mutta olen tuonut jännitettä rajaamalla tuulilasin hieman kuvan ulkopuolelle. Halusin tuoda kuolleeseen hahmoon romantiikkaa, joten tämä on viimeisillä elinvoimillaan tarttunut kiinni rinnastaan. Halusin välittää lukijalle viestin, että vielä elossa oleva nainen on menettänyt rakastajan. Syy miksi laitoin kuvassa hahmon palamaan enkä autoa johtuu silkasta draamasta. Halusin kuvan olevan dramaattinen ja iskevä. Mielestäni mitään loogista syytä sille miksi näin on ei tarvita, koska tarkoituksena on luoda voimakas katsojaan vetoava tunnelma. Pääkallosta nouseva savu vie meidät viimeiseen kuvaan, tapahtumien ylle.

Viimeinen kuva luo yleiskuvan tarinan tapahtuma paikasta. Aukeutuvan ruusun alla on nähtävissä naisen ja auton silhuetit. Savu on muuttunut ruusuksi symboloidakseen hautajaisia. Se leikkaantuu kesken kuva yläreunasta, jotta kuvassa olisi jännitettä. Katsoja voi yhä samaistua naiseen joka istuu kuvan oikeassa laidassa. Myös ruususta irtoavat terälehti kertoo että kukka on kuihtumassa ja yksi elämä menetetty. Viimeinen säkeistö seuraavalla sivulla on keskitetty, koska sen tarkoitus on päättää tarina.

Arvostelu

Alussa määrittelemäni arvosteluperusteet täyttyivät mielestäni hienostu, työni tullessaan päätökseen. Prosessi vaati paljon kokeiluja joka mahdollisti, että sain kokeilla rajojani ja löytää tyylin johon olisin oikeasti tyytyväinen. Kokeilu kuitenkin söin prosessilta valtavasti aikaa ja ajoi minut muuttamaan suunnitelmia useaan otteeseen. Pidän kuvakerronnassa käyttämiäni perusteluja hyvinä. Onnistuin mielestäni saamaan aikaiseksi kuvasarja joissa toistuvat elementit, koherentit katseen suunnat ja harmoninen sommittelu luovat tunnistettavan ja yhtenäisen kokonaisuuden. Ehkä kuvitusten toinen kuvanousee kokonaisuudesta vielä erilleen, koska se erottuu niin paljon muista kuvista. Joko ryhmä olisi kaivannut vielä yhden samankalaisen kuvan tai sitten itse kuvituskuva olisi kaivannut lisää työstöä. Juuri tämä toinen kuva voi olla myös kompastuskivi kun arvioidaan ulkopuolisen tahon kykyä ymmärtää kuvasarjaa.

Kuvien rinnalla esiintyvän fontin käyttö on mielestäni hyvin perusteltua ja se ei luo disharmoniaa itsensä ja kuvien välille. Tekstit tuovat kirjasen sivuilla tarinaan lisää jännitettä sommitteluillaan ja tekstin kirjainten omilla variaatioilla.

Projekti itsessään valoi minuun paljon enemmän itsevarmuutta kuvittajana. Se antoi minulle mahdollisuuden etsiä ja työstää omia vahvuuksiani ja lisäksi varmuutta erilaisia välineitä käyttäessä.

Enemmän aikaa olisin voinut käyttää ajan hallinnassa ja käyttää aikani opinnäytetyön parissa paljon tehokkaammin. Kulutin paljon aikaa muuttaen suunnitelmiani ja hyläten yhä uusia luonnoksia. Käytin liikaa aikaa itse kuvien suunnitteluun kuin niiden tekemiseen.

Vaikka projektin loppupää oli raivoisaa taistelua kelloa vastaan, olen äärimmäisen tyytyväinen lopulliseen kuvitustyöhöni.

Lähetin lopulliset kuvitukseni *The Scarlet Furies*in perustajalle Robert Holmesille. Hän vastasi minulle näin:

"This is beautiful work! I love the action and energy in it. I believe you have captured the intention and tone of the lyrics very well. Again, I am very touched that you would take the time to interpret the words and express them so beautifully! Thank you for sharing it with me."

Kirjat

Korpela, S. 2005. Hän on poissa. Opas hautajaisten järjestäjälle. Hämeenlinna: Karisto Oy.

Kaisu Rättyä, Raija Raussi (toim.), 2001, Tutkiva katse kuvakirjaan, BTJ KIRJASTOPALVELU, SNI

Tarja Ahjopalo-Nieminen, 1999, Kuvittajan keinot, Kirjayhtymä Oy, Helsinki,

Internet

<http://lyricstranslate.com/en/Scarlet-Furies-Davids-theme-lyrics.html>

Linkin Park, 2009, Breaking the habit, WMG
<http://www.youtube.com/watch?v=acgvRleO7GI>

Kashmir, 2004, Rocket Brothers. Columbia / SONY BMG MUSIC ENTERTAINMENT DENMARK A/S
<http://www.youtube.com/watch?v=rkQsoyKoiWg>

Kuvalähteet

<http://www.kolbisneat.com/spacebook.htm>

Videot

Suomalainen kuolema-dokumentti, Rytsä Paavo, 2008, YLE

